

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

A. Σ. Ἀρβανιτοπούλλου, ἐφόρου τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀρχαιοτήτων, *Inscriptions inédites de Thessalie, extrait de «Revue de Philologie»* 1911, Paris.

Ὁ κ. Ἀρβανιτοπούλλος εἶχε δημοσιεύσει ἤδη ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι 1910 Θεσσαλικὰς ἐπιγραφὰς μέχρι τοῦ ἀρ. 25. Ἦδη δημοσιεύει ἐν τῇ *Revue de Philologie* τὴν συνέχειαν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀρ. 26—50. Ἐν τῇ μελέτῃ αὐτοῦ ταύτῃ περιέχονται: ἐκ πῶν πόλεων Λαρίσης, Μοψίου (?), Λαρίσης ἐπὶ Ὀσσῆ (?), Ὀμολίου, Ἄτραγος, Θουμακίων, Πυράσου, Ἰωλκοῦ, ἐτέρας πόλεως τῆς Μαγνησίας, καὶ Φαρσάλου.

Ταύτας συνέλεξεν ὁ κ. Ἀρβανιτοπούλλος περιόδου καὶ ἀπεθρασύρισεν εἰς τὰς ἐν Λαρίσῃ καὶ Βάλῳ ἀρχαιολογικὰς συλλογὰς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26 τῆς Λαρίσης ἐπιγραφῆς παρατηροῦμεν τὸν παράδοξον τύπον πετροετηρίδα=τετραετηρίδα. Περὶ τοῦ σπανίου διαλεκτικοῦ τούτου τύπου ὁ κ. Ἀρβανιτοπούλλος παραπέμπει εἰς τὸ *Δεξικὸν συμπληρωματικὸν καὶ διαλεκτικὸν* τοῦ Hetwerden, σελ. 1167 *πέσσυρα*=τέσσαρα. Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι ὁ αἰολικὸς οὗτος τύπος τοῦ πέττυρα=πέσσυρα, πετροετηρίς ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ἐναλλαγὴν τοῦ π πρὸς τὸ κ ἢ q=ποιός, κοίος, *quis* καὶ πρὸς τὸν τῆς κουτσοβλαχικῆς γλώσσης πάτρου=τέσσαρα, εἰλημμένον πιθανώτατα ἐκ τῆς αἰολικῆς διαλέκτου καὶ διασωθέντι παρὰ τοῖς ἀρραβίσις τούτοις νομάσιν, ὡς καὶ τὸ ῥῆμα *ἄφλου*=εὐρίσκω, εἰλημμένον ἐκ τοῦ ποιητικοῦ ἔλληγ. ῥήματος *ἄφλω*=εὐρίσκω, περὶ οὗ ἐγράψαμεν διὰ μακρῶν ἐν τῷ «Πύρρω» ἄλλοτε.

Ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 29 ἐπιγραφῇ τῆς Λαρίσης τὸ ὄνομα ΓΑΛΟΥ δύναται νὰ συμπληρωθῇ ἐπίσης ΓΓΑΛΟΥ, συνήθιστα χωρμένου παρὰ Θεσσαλοῖς.

Ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 31 ἐπιγραφῆς τοῦ Μοψίου(?) εὐρητῆται ἐπίθετον τοῦ Διδῆς Περφερέτα, ἀπαντῶντος ἐν ἄλλαις ἐπιγραφαῖς Φερφερέτα. Ὁ κ. Ἀρβ. παραπέμπει εἰς τὸν Ἡσύχιον Περφερές=θεωροί, καὶ λέγει ὅτι ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ Ὑπερβερέτης, εἰς οὗ καὶ ὁ Μακεδονικὸς μὴν Ὑπερβεταίος. Παράγεται δὲ ἐκ τοῦ Ὑπερβόρειος καὶ κατὰ διαλεκτικὴν γραφὴν Ὑπερβόρεος. Ὁ Ζεὺς λοιπὸν Περφερέτας ἦτο ἡ μεγίστη θεότης τῶν Ὑπερβορείων τῆς Θράκης λαῶν, μετενεχθέντος ἐνταῦθα τοῦ ἐπιθέτου τοῦ Διδῆς εἰς ἀποικίων Θρακικῶν εὐλῶν παρὰ τὴν Ὀσσαν.

Ἡ ὑπ' ἀρ. 36 τοῦ Ὀμολίου ἐπιγραφὴ εἶναι σπουδαϊστῆ, ὅτε περιέχουσα συμβόλαιον ἀγοραπωλησίας ἀμπέλων. Ταύτην ὁ κ. Ἀρβ. σχολιάζει διὰ μακρῶν, ὅτε ἔχουσαν πάλυ τὸ ἐνδιαφέρον ὑπὸ τοπογραφικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἔποψιν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 40 ἐκτενὴς ἐπιγραφὴ ἐκ Τσατμᾶ παρὰ τὸν Δομοζὸν δὲν εἶναι τῶν Θουμακίων, εἰς οὗς ἀποδίδει αὐτὴν ὁ κ. Ἀρβανιτοπούλλος, ἀλλ' ἐτέρας πόλεως ἀδήλου, ἧς τὰ ἐρείπια εὐρίσθαι παρὰ τὸ Τσατμᾶ. Ταύτην ὀνεκάλυψαν πρῶτοι οἱ Ἀγγλοὶ κ. κ. Wace καὶ Droop καὶ Thompson. Εἶτα ἡμεῖς, ἐνεργήσαντες παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἵνα μεταφέρωμεν ταύτην εἰς Ἄλμυρον, ἐτύχωμεν τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου,

πλὴν ὁ κ. Ἀρβ. προφθὰς μετέφερε ταύτην, κατασχημένην ἤδη ὑπὸ τοῦ κ. Ἀστυνόμου Θουμακοῦ, εἰς Βάλον.—Ἐν αὐτῇ ἀναγράφονται πράξεις ἀπελευθερώσεως δούλων τοῦ Α' αἰῶνος π. χ. Ὡς πρὸς τοὺς στρατηγούς ὁ κ. Ἀρβ. διορθοῖ τοὺς κ. κ. Kern καὶ Kroog.

Ἡ ὑπ' ἀρ. 41 εἶναι ἐπίσης σπουδαία ἐπιγραφὴ περιέχουσα διαιτησίαν μεταξὺ Κτιμεναίων καὶ Ἀγγραϊατῶν περὶ ὀρέων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 43 ἐπιτύμβιος ἐκ Πυράσου ἐπιγραφὴ περιέχει τὸν σπάνιον διαλεκτικὸν τύπον ΚΛΙΟΔΑΜΕΙΑ (γυνά). Ταύτην ἡμεῖς εἶδομεν καὶ ἀντεγράψαμεν ἐν Νέᾳ Ἀγγιᾷ, ἀλλ' ὁ κ. Ἀρβ. ταύτην τε καὶ ἄλλας μετήνεγκεν εἰς Βάλον. Κλιωέτα Βερουνεία ἐν ἐπιγραφῇ Φερῶν (I. G. IX, 2, 281), Ἀγασηκλίας (Δελτ. Φιλ. Ἐταιρ. «Ὀθρου» Ε'. σ. 23, ἀρ. 16) κτλ. Ἡ εἰκασία λοιπὸν τοῦ κ. Α. Σπυριδάκι (Δελτίον Φιλ. Ἐτ. Ὀθρου, Ζ', 60), ὅτι εἶδει νὰ γραφῇ Ἀγασηκλίας δὲν δικαιολογεῖται.

Ὅσιον δίκαιον, ἡμεῖς Θεῖον δίκαιον ἀνέγνωμεν.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 44 καὶ 44 ἐπιτύμβιοι ἐκ Πυράσου ἐπιγραφαὶ τῶν τελευταίων ῥωμαϊκῶν χρόνων ἀντεγράψθησαν τὸ πρῶτον ὑφ' ἡμῶν.

Ἡ ὑπ' ἀρ. 49 ἐπιγραφὴ ἐκ Μαγνησίας εἶνε ἀρχαϊκὴ πρὸ τοῦ 5ου αἰῶνος, ἀναθηματικὴ τῇ Αγοραίᾳ Θεμίδι.

Ἡ δὲ ὑπ' ἀρ. 50 ἐκ Φαρσάλου εἶναι ἀναθηματικὴ τῇ Θετίδι, μητρὶ τοῦ Ἀχιλλέως, στοιχηδὸν γραμμμένη, τοῦ Δ' π. χ. αἰῶνος. Ὁ τύπος *ὀνεθείκαεν*=ἀνέθηκαν εἶναι συνήθιστατος ἐν Θεσσαλικαῖς ἐπιγραφαῖς. Ἡ λέξις *καδικεύοντες* φαίνεται σχετιζομένη μὲ τὴν τοῦ Ἡσυχίου *Κάδιχον ἡμίεκτον μέτρον* καὶ οἱ τοῖς θεοῖς θυόμενοι ἄρτοι *κάδιχοι*. Ἄδδιξ' μέτρον τετραχοίνικον.

Ὁ κ. Ἀρβ. προσθέτει ἐν ἀρχῇ: [Δείτορες] [ὀνε]θεύκαεν τ[ά]ι Θετ[ίδι οἱ ἐπὶ . . .] α *καδικεύοντες*.

Τοιαύτῃ ἡ πλουσία ἐν σπουδαίαις Θεσσαλικαῖς ἐπιγραφαῖς μελέτη τοῦ κ. Ἀρβανιτοπούλλου.

Ἄλμυρος

N. I. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

✱ ✱ ✱

— Ζωγράφος ἔγνε λοιπὸν ὁ γνῖός σου κυρὰ Δημήτρανα; Θὰ ζωγραφίξῃ βέβαια ὠραία πράγματα.

— Ἄ μὲν, κυρὰ Γεώργιαν, ζωγραφίξει ὄλο καὶ ποικιλταῖα.

★

Εἰς τὸ χωριό.

— Ὁ παπουτοῖς, ποῦ κάθεται ἐκεῖ, εἶνε καὶ μπαρομπένης! . . . Μπορεῖ λοιπὸν νὰ μὲ ξεραφίξῃ;

— Βέβαια — ἀλλὰ καλλίτερα νὰ παραγγεῖλετε εἰς αὐτὸν ἓνα ζευγάρι παπούτσια.

★

Τὸ νέον καπέλλο.

— Τὰ ἔρτιαδες πάλιν εἴχολα μὲ τὴν γυναικά σου;

— Ναι — ἀλλὰ μοῦ στοίχισεν ἀκριβᾶ. Γιατί ὅταν βάλλῃ κάτω μέσα στὸ κεφάλι της ἡ γυναικά μου, δὲν ἰσυχάζει ἂν δὲν βάλλῃ καὶ κάτω στὸ κεφάλι της!

